

EESTI POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 10 (118).

15. märtsil 1924 a.

IV. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 800.—
 poole aastas . . . . . 400.—
 weerand aastas . . . . . 200.—

Üksik number maksab Mk. 20.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 5-15.

Awatud kell 1/9 — 1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind:

1/1 lehek.	Mk. 3000.—	1/4 lehek.	Mk. 800.—
1/2 .	1500.—	1/8 .	400.—
1/3 .	1000.—	1/16 .	200.—

1/32 lehek. Mk. 100.—

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adressi muutmine 10 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksew arwe Eesti panga Tall. osak. nr. 543

Sisu: 1) O. Angelus, Politsei rahvuswahelise koostöötamise abinõud. 2) A. Liit, Kuritegude jälgimine. 3) J. Anderson, Wõrdlewad jooned uue Eesti tolliseadustiku ja endise Wene tolliseaduse wahel. 4) E. Mets, Meie adress-büroodest. 5) Politsei ja salakõrtsid. 6) K. Mikfeldt, Õigusteadusest. 7) Tartu linna ja maakonna politseinikkude spordigrupi asutamisekoosolek. 8) Kuulutused.

Politsei rahvuswahelise koostöötamise abinõud.

Oskar Angelus.

Üheks tähtsamaks abinõuks rahvuswahelise kuritegewuse wastu wõitlemisel saab loodetawasti Wiini 1923 a. rahvuswahelisel politsei kongressil ellu kutsutud „rahvuswaheline kriminaal-politsei-line komisjon“ (Commission Internationale de la police criminelle) olema, millest juba waremalt jutt oli (w. „Politsei-leht“ nr. 6 ja 7 s. a.).

Õieti tekkis selle komisjoni loomise küsimus alles kongressil ja tema asutamine on suuremalt osalt tingitud praegusest Euroopa riikide rahalisest kitsikusest. Esialgu oli kawatsusel eriliste politsei attasheede läkitamine wälissaatkondade juure, kes siis, koos töötades kohaliste politsei-wõimudega, selle riikide wahelise lüli oleks moodustanud, mis nüüd ülaltähendatud komisjoni ülesandeks on.

Kahtlemata õige on, et politsei attasheede instituudi loomine palju kasu tooks wõitluses rahvuswahelise kuritegewuse

wastu. Diplomaatilisel teel ja samuti ka politseide wahelisel otsekohesel ühenduse astumisel ei saa soowitud tagajärgi kunagi nii ruttu kätte, kui juba kohalolewa esitaja kaudu. Kiirus on aga esimene nõue wõitluses kuritegijatega. Tähtsatel juhtumistel, näit., walerahategijate tagaajamisel, saadetakse praegu tihtipeale politsei-ametnikud wastawasse riiki, kuid see on ikkagi ainult äärmine abinõu, mida wõib kasutada ainult üksikutel juhtumistel. Peale muu on attasheedel weel võimalus wabalt igas seltskonnas liikuda ja kõige pealt jõukamates ja walitsewates ringides, s. o. seal, kuhu juhusteotsijad ikka on püüdnud pääseda, kus neil kõige saagirikkam tegewus loota; harilik politsei-ametnik aga ei saa ja ei oska eduga niisuguses ringkonnas tähelepanemata tegutseda. Edasi on attasheedel wastastikusel läbikäimisel teineteisega kõige parem ja laialisem wõimalus sellega tutwu-

neda, mis hurwitaw ja tähtis mitte ainult kriminaal, waid ka teistel politseide aladel. Ühe sõnaga, kõik see kasu, mis sellega seotud, kui mingisuguse, olgugi wäikse kaugemal olewa orgaani asemel üks kohalolew isik tegutseb, oleks politsei attasheedega kätte saadud.

Tegelikult on mõned riigid juba üksikute välissaatkondade juure politsei attasheesid ametisse pannud; nii on Rumeenia, Jugoslaawia, Itaalia, Ungari ja Tsheho-Slowakkia Wiini saatkondade juures seesugune koht loodud; suurriikidel on kawatsusel, ja osalt on see kawatus juba teostatud, New-Yorki ja Euroopa keskpaikadesse — Londoni, Pariisi, Rooma, Berliini ja Wiini — politsei attasheesid saata.

Kuid kõige selle peale waatamata asutati Wiini politseikongressil rahvuswaheline kriminaal-politseiline komisjon ja ei soowitatud attasheede süsteemi peale üle minna. Nagu alguses tähendatud, on kõige suuremaks ja kaaluwamaks takistuseks politsei attasheede sisseseadmisel Euroopa riikide rahaline seisukord.

Peaegu kõik Euroopa riigid, nii suured kui wäiksed, noored kui wanad, on rahaliselt äärmiselt suures kitsikuses, mitte ainult juba hooldajate kätte antud Austria ja Ungari, waid ka rikkad maad, nagu Prantsusmaa ja Itaalia, rääkimata weel praegu bankrotti jäänud Saksamaast ja Poolast. Kõikide riikide walitsused teewad katseid välissaatkondade arwusid ja koosseise wähenadata, likwideeriwad asutusi, kus see wähegi wõimalik, ning uute instituutide loomise peale, kui tarwilikud need ka ei oleks, ei jätku, wälja arwatud mõned üksikud riigid, waluutat. Ühed riigid, endised suured, on waeseks jäänud ja teised, noored wäiksed, tahawad rikkaks saada, attasheede jaoks ei ole mõlemil raha.

Mõned riigid on, nagu tähendatud, üksikutesse suurematesse linnadesse siiski attasheesid delegeerinud. Kuid tekib küsimus, mispärast, näit. Wiini attasheed saata ja Praagasse mitte? On ju wana nähtus, et transiitmaadesse ja linnadesse ikka rahvuswahelised kuritegijad end koguwad; see on ju loomulik: nagu warem ühes kaupmeestega missionäärid wälja rändasid uutesse ja tähtsamatesse kaubandus-keskpaikadesse, nii koliwad meie ajal kaupmeeste kannul kuritegijad sinna, kus raha teenida ja teenitud raha waras-

tada wõib. Praagas, näit., on kuritegewus praegu wõrdlemisi laialdasem kui Londonis, kuid mitte sellepärast, et Tsheho-Slowakkia politsei Inglise omast halwem on (noorte, wanadest politseiriikidest tekkinud, riikide politseid on üldiselt wäga head), waid sellepärast, et Praaga läbikäigu kohaks lõunast põhja ja idast lääne on. Ka Budapestis on samal põhjusel kuritegewus suur, mitte elukallidus ja halwad elutingimised pole põhjuseks, sest suurte kuritegude ettewõtjateks on seal suuremalt osalt wäljamaalased olnud, tuntud rahvuswahelised kelmid, kellede peale mingisugune elukallidus mõju ei awalda.

Politsei attasheede küsimus on tulewiku küsimus ja kui sarnane ka meile tähtis. Meie maa on transiitmaa ja Tallinna tähtsus peitub tema asukohas. Kui meil üks kord see küsimus peaks päwakorrale tulema, ka siis wõiks ainult jutt olla ühiste attasheede läkitamisest meie ja meie naaberriikide poolt.

Üldse on niihästi Wiinis loodud komisjon, kui ka attasheed esimeseks sammuks ja eeltingimiseks tulewiku organisatsioonidele: rahvuswahelisele politseile, mille asutamise peale aga nii pea poliitilistel põhjustel mingit lootust pole.

Ülitähtis on politseide koostöötamisel muidugi ka keel. Wiinis tehti ettepanek rahvuswaheliseks politsei keeleks Ladina keel wõtta. Kes aga mõistab weel Ladina keelt nii hästi, et mitte ainult temast aru saada, waid ka kirjutada ja kõnelda Ladina keeles? Mõned ülikooli professorid ja asjaarmastajad, kõige wähem aga politseiametnikud. Tuleb ka meeles pidada, et Ladina keeles paljud sõnad puuduwad, esmalt tehnilisel alal. Rahwuwahelisse ühendusse on politseil aga waja astuda rahvuswaheliste kuritegijate kahjutuks tegemiseks, kes enam weel kui kohalikud kuritegijad tehniliselt wälja õppinud ja tihti abinõudega tegutsewad, mis ainult eriteadlastel tuttawad.

Loomulik on, et Wiinis Ladina keel soowitati tarwitusele wõtta, sest kõige lähem — Saksa keel, ei ole meie päewil populaarne maailmas ja waewalt oleks keegi peale Saksa ja Austria esitajate sarnase ettepaneku poolt olnud. Ka „Esperantoga“ ei oldud nõus. Minu arwates on ebaloomulik, et politseiametnikudele weel mingisugune kunstline keel peale sunnitakse, mis wõib olla, warsti kaob, et

teisele veel selgematele ja lihtsamatele alustele rajatud väljamõeldud keelele aset anda, nagu näit. n. nim. „Volapük“ kadus, kui „Esperanto“ teatawaks sai. „Esperanto“ wõi teine kunstline keel saab, wõib olla, meie lastelastele keeleks, nagu Ladina keel meie esiwanemate keeleks oli.

Kõige otstarbekohasem oleks walida kas inglise ehk Prantsuse keelt. Inglise keel on kõige enam tarwitatawamatest keeltest maailmas ja tema on kõige pealt kaubanduse keel. Prantsuskeelt oskab jällegi enamwähem igaüks haritud inimene ja tema on nii kui nii juba diplomaatiliseks keeleks tunnistatud ja tarwitusele wõetud. Et, nähtawasti keskmist teed leida ja mitte kellegile pahameelt sünnitada, tunnistati Wiini kongressil Inglise, Saksa, Prantsuse ja Itaalia keeled politseidewaheliseks ja kriminaal-politseilise komisjoni keelteks, kusjuures muidugi mõista iga politsei ka omas keeles wõib komisjoni poole pöörata. Soowitaw muidugi on tähendatud keeli tarwitada, et asjaajamist lihtsustada ja kiirustada.

Ühenduses kõikide ülewal tähendatud küsimustega, tahaksin veel ühte asjaolu puudutada, mille peale seni, minu teada, tähelepanu ei ole pööratud: välispolitsei ühismundrite wõi -märkide küsimust. Nagu munder üldse inimesi seob, neile ühte perekonda kuuluwuse wälise tundemärgi ja sellega ka sisemise sideme annab, neid teineteisele lähemale toob, nii oleks ka mingisuguse rahwuswahelise ühismärgi loomine wäikseks sideks üksikute riikide politseide wahel. Kuid see on muidugi wähesse tähtsusega. Kuna kriminaal- ja poliitilise politsei ametnikud oma eriala tõttu peawad wõimalikult tundmatuks jääma, kuna nende eesmärgiks on minimaalset tähelepanu oma peale tõmmata, peab välispolitsei ametnik wastuoksa hästi silmapaistew olema, teda peab iga üks wõimalikult ruttu ja otsekohe ära tunda wõima. Huwitaw sealjuures on, et näit. postiametkonnal rahwuswaheline tundemärk, postisarw, on, millel wõiks

tähtsus olla ainult postilaewade lippudel ja postiwagunitel; politseil aga sarnast üldmärki ei ole. Ka raudteejaamade ülemate punane müts on enamwähem rahwuswaheliseks saanud, nii et siin tõsiselt punasest internatsionaalist kõneleda wõib, samuti rahwuswaheliseks peaks wälispolitsei ametniku roheline wõi mingisugune teine munder wõi erimärk saama. Kirikuõpetajat ametitalitusel, postikandjat, halastajat öde ja matusekutsarit tunneb igaüks ära, kes neid kunagi kusagil Euroopa linnas näinud, korstnapühkijad ja lihunikud on töötegemisel Kristianias samuti rietatud kui Neapolis, isegi sinine woorimehe kuub on läbi löönud nii Linz'is kui Tallinnas, ainult wälispolitseil ühismundemärki ei ole, politseil, kellel see kõige enam waja. Sellest ei ole küllalt, et wälispolitseinik tänawatel seisab ja mitte kõnniteel, sest esiteks, kõnnib näit. Berliinis, wälja arwatud suuremad platsid, politseinik just trotuaaril ja, teiseks, on wälispolitsei ametniku kiire kättesaamine wäga tihti raudteejaamades tarwilik, kus harilikult kõiksugustes mundrytes isikud olemas: oma maa ja wäljamaa sõjawäelased, raudteeametnikud, politseinikud jne. Mäletan, et läbisõidul Wirballenis kuidagi politseinikku jaamas ei leitud: kellegil reisisjal warastati peale tolliruumist läbikäimise pakk, mees pööras mitme mundrikanja poole, kes lõpuks temale politseiniku kätte juhatasid, kui see juba hilja oli ja rong liikuma hakkas. Mõnes kohas, nagu Wiinis, on wälispolitsei ametnikkudel pea samasugune munder kui teise riigi sõjawäelastel ja orienteerimine läheb abitsijale wäljamaalasele raskeks. Wälispolitseinik aga on just see ametnik ja wõim, kelle poole wäljamaalane kõige enam pöörab, sellepärast on tema rutuline kätteleidmine wäga tähtis. Ka meid peab see ühismärgi küsimus huwitama, sest, kordan veel kord, meie maa on transiitmaa ja peame sellele wastawalt rahwuswahelise politsei suhtes huwi tundma.

Kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(5'järg.)

Mõistagi, et igakord kuriteo iseloomu ja kuriteopaiga tingimuste kohaselt otsusele jõuda tuleb, missuguseid andmeid waja eestkätt otsida.

Kuidas otsida? Siin on kasulik tähele panna järgmisi näpunäiteid:

1. Waatlemist toimetagu üks ainuke ametnik. Kui on rohkem kui üks ametnik

kuriteopaigale saadetud, siis jääwad teised kogu waatluse ajaks juhtiwa ametniku korraldusse, kes neid üksikute ülesannete täitmiseks ära kasutada võib, näit. walwe teostamiseks, tunnistajate kutsumiseks, teadete kogumiseks. Samuti võib neile ülesandeks teha jälgede kujundamist, kauguste mõõtmist, protokolli kirjutamist juhtiwa ametniku etteütlemise järele jne. Hakkaksid kõik ühel hoobil oma kaepeal waatlema, siis jääks neil üksteise peale lootes kindlasti mõndagi silmapaari wahele.

2. Kõige pealt tuleb teha üldine ülewaade kuriteopaigast ja selle lähemast ümbrusest, sealjuures tähele pannes neid muudatusi, mis tekkinud ühenduses kuriteoga. Missugused muudatused seal just kuritegija käe läbi sünnitatud, seda ei wõi jälgija igakord omapead otsustada, selleks päriku ta waid järjest seletusi asjaomastelt tunnistajatelt — kahjukannatajalt, tema kodustelt, naabritelt jne. Üksikute jälgede ja asitõenduste lähemale käsitlemisele asutagu alles siis, kui esialgse waatlemise läbi kõik tummad tunnistajad ja muud kuriteoga ühenduses seiswad asjaolud ju arwestatud.

3. Kõik esialgse waatlemise juures leitawad jäljed ja muud asitõendused kaetagu kastikestega ehk muude warjawate asjadega kinni, wõi tähendatagu nende asupaigad muul wäljapaistwal wiisil ära, et neid ettewaatomata rikkumise eest kaitsta.

4. Waatlemine sündigu rahulikult, plaani- ja järjekindlalt. Sedawiisi saab waatleja endale rutemini täieliku ja ühtlase pildi kuriteopaigast. Sihitu ühest äärest teise jooksmine wiidab kallist aega ja jätab tunnistajate peale halwa mulje ametniku wõimisest.

5. Enamasti kaob wõimalus waatlust hiljemalt korrata. Seepärast sündigu waatlemine põhjalikult; iga asjaolu peale pöördagu tähelepanu, kuigi see paistaks esialgu tühine olewat.

6. Ärgu unustatagu waatlemise juures parandada ennakwaadet, mis tekkinud esialgsete, puudulikkude andmete põhjal.

7. Ärgu awaldatagu kuuldawalt oma oletusi, mis tehtud tähelepanud andmete põhjal. Kui need oleksid õiged, siis ei oleks soowitaw, et neid kuuleks kuritegija kaaslane, kes juhtumisi kuriteopaigal wiibib; kui aga oletused juhtuksid olema ekslikud, siis wõiksid tunnistajad neid edasi rääkides seltskonnas põhjendamata

jutte tekitada. Kõige pöörasemalt aga talitaks see jälgija, kes sedawiisi tekkinud kuulujuttudest hiljem oma eksioletustele tõendust otsiks.

8. Mitte ühessewi kuriteopaigal leiduwasse asjasse ärgu puudutagu enne, kuni tema leiukoht ja asend protokollis tõetruult kirjeldatud. Seesuguseid asju, mille küljes wõiksid leiduda näpujäljed, wõetagu kätte sel kombel, et kahtlased kohad jääksid puutumata.

8. Kui mõne asjaolu wäljaselgitamiseks on kiires korras waja asjatundja kaasabi, siis ärgu wiiwitatagu wastawale asjatundjale kedagi järele saatmast.

D. Kuriteopaiga kirjeldamine.

Teiste sõnadega — waatluse protokoll kokkuseadmine. Kuriteopaiga wäljanägemist, kõiki sealleiduwaid asjaolusid ja tõendusmaterjali tuleb wõimalikult täielikumalt protokolleerida, et selle läbi wõimaldada kohtunikule, prokuröörile kui ka muudele asjaharutamise osawõtjatele kuriteopaika ette kujutada. Pealegi on jälgijal endal edaspidise jälgimise juures tarwis allikat, kust oma meelespidamist wärskendada, ja selleks jääb jällegi waatluse protokoll. Hans Gross ütleb waatluse protokollide kohta: „Keegi ei nõua seesugustelt aktidelt, et nad oleksid stiilselt eeskujulikud, kuid nad peawad tingimata olema grammatiliselt õiges keeles, täpselt ja loogiliselt kokku seatud.“ Waatluse protokoll võib saada protsessi nurgakiwiks ja kui niisuguselt nõutakse temalt kõige erapooletumat tõepärasust ja täielikumat järjekindlust. Juba see asjaolu, et kohtunik, prokuröör ja teised on sunnitud endale kuriteopaiga tõelist wäljanägemist ette kujutama tagaselt, seab protokollu wastu suured nõudmised üles. Igauks teab, kui raske on sõnadega millegi asja ehk koha üksikasjalist wäljanägemist edasi anda, kuriteopaigal aga leidub kümneid, mõnikord sadandeid asjaolekuid, mida waja protokollu näol fikseerida. Teisest küljest ei saa jälle soowida, et waatluse protokollid paisuksid üleliiga paksuks. Nii siis ühelt poolt täielikkus ja selgus, teiselt poolt lühidanne, tabaw awalduwiis. Selleks järgmised näpunäited:

1. Waatluse protokoll kokkuseadmisel peetagu igalpool kinni ühisest kirjeldamise järjekorrast. Sellest oleks kahte-

pidi kasu: esiteks muutuks protokolleerimine enamwähem shabloonilisemaks, tekiks nii ütelda tuttav luukere, mille külge terve protokoll tuleb püstitada. Tutawat tööd tehakse aga alati paremate tagajärgedega. Teiseks kergendaks ühist kirjeldamise järjekorrast kinnipidamine tuntawalt ka protokollilugejate — kohtunikude, prokurööride — tööd, wõimaldades neile tuttavaks saanud järjekorras protokollil sisusse tungida.

Minu poolt on kursustel ette pandud järgmine kirjeldamise järjekord, milline seisab kokkukõlas Hans Grossi ja Dr. Weingarti poolt soovitatud järjekorraga:

a) Millal, kelle poolt, kus ja kelle juuresolekul waatlus toime pandud?

b) Mis moodustab kuriteopaiga tsentrumi?

d) Kuriteopaiga lähem ümbrus. Selle all tuleb mõista:

1) kohad, kus tunnistajad seisid ehk wõisid seista,

2) kuritegija tuleku wõi mineku teed,

3) kohad ja asjad, mis kuritegija ligipääsemist takistada wõi hõlbustada wõisid,

4) lähema ümbruse loomulikud piirid.

e) Kuriteopaiga tsentrumi üksikasjaline kirjeldamine.

g) Protokollil juure lisatud asitõenduste üleslugemine.

2) Waatluse toimepanemise aeg täpselt üles anda — aasta, kuupäew, kellaeg. Kui waatlus toime pannakse pimedal ajal, siis tulewad selleks põhjustanud asjaolud erimääruses ära tähendada, protokollis aga omakord seda nimetada, missuguseid walgustusabinõusid tarwitati waatluse toimetamisel.

3) Waatlust juhtiva ametniku nimi ja ametinimi, samuti ka manukatena waatluse juures wõibunud isikute nimed ja elukohad olgu täielikult üles pandud. Kui politseiametnik paneb waatluse toime kohtu-uurijat asendades, siis tähendab ta protokollil alguses, et talitab Kr. kpd. s. § 258 põhjal. Kui aga selle kohta on tehtud erimäärus, siis mainib ta protokollis ainult seda, et waatlus on toime pandud erimääruse teostamiseks.

4) Samuti tuleb täpselt ära tähendada kuriteopaiga (waatluspaiga) adress: linnas — linna nimetus, tänaw, maja, korter, maal — maakond, wald, küla, talu, koht metsas ehk teel teatawate elamispaikade wahel jne.

5) Kuriteopaiga tsentrumi all mõistame seda kohta kitsamas mõttes, kus kuritegu kuritegija poolt lõpule wiidud: koht, kus mõrtsukas ohwile surmawa löögi andis, ruum, kus seisab lahtimurtud waranduse hoiupaik, tulikahju puhul tulease jne.

(Järgneb.)

Wõrdlewad jooned uue Eesti tolliseadustiku ja endise Wene tolliseaduse wahel.

Kokku seadnud Piiriwalwe Staabi ülem J. Anderson.

(9 järg.)

Peatüki I osas, üldiste määruste all, loeb seadus wõrdlemisi üksikasjaliselt, üles kõik need juhtumised, mis loetakse salakaubaweoks ehk sellega ühetaoliseks. Nende määruste järele loetakse otsekoheks salakaubaweoks: 1) salaja, s. o. ilma tolliasutustele teatamata ülepiiri Eestisse sarnaste wäljamaa kaupade, asjade ja wäärtuste sissetoomist, mis tollile alluwad ehk sisseweoks on keelatud, samuti ka niisuguste Eesti kaupade ja asjade salajast wäljamaalt sissetoomist, mis olid wäljamaale weetud erilistel kergendatud tingimistel, nimelt: tolli tagasimaksimisega, nende walmistamiseks tarwitatud ainetete eest aktsiisi mahajätmisega jne.; 2) salajane, s. o. samuti, kui eelpool, ilma

tolliasutustele teatamata kaupade, asjade ja wäärtuste Eestist wäljamaale wiimine ehk niisuguse wiimise katse, kui need kaubad, asjad ehk wäärtused wäljawaetollile alluwad ehk üldse wäljaweoks keelatud. Seejuures loetakse keelatud kaupade liiki ka kaubad, mille sisse- ehk wäljawedu makswate seaduste järele on tingitud eriliste lubade saamisega. Üle riigipiiri toimetamisega ühewääriliseks loetakse kaupade, asjade ehk wäärtuste siseriiki wäljawedamist wabasadamatest ja wabaladudest ning Eesti kaupade salajast warjamist nendes kohtades. Peale selle loetakse salakaubaweoga ühetaoliseks terve rida üksikuid nähtusi, mis seaduses üksikasjalikult nimetatud on. Siia

hulka kuuluvad: 1) sarnaste väljamaa-kaupade siseturule toimetamine, mis tolliasutuste poolt välja olid lastud erilistel, kergendatud tingimistel; nagu näit. wabrikutele ja tehastele ümbertöötamiseks, üksikutele isikutele ja asutustele nende isiklikeks tarvitamiseks jne.; 2) kaupade, asjade ja väärtuste sisse- ehk väljavedu kas tollidokumentide wõltsimise teel ehk muu kawaluse abil, wõi aga kokkuleppel tolliasutuse ametnikkudega, kusjuures tollile alluw ehk keelatud kaup on ülepiiri toimetatud, kas ilma tollita ehk aga wähe-ma tolliga, kui seaduslik; 3) tollile allu-wate ja keelatud kaupade, asjade ja wäär-tuste maalekandmine väljamaalt tulnud ja tollijärelwalwe all olewatelt weoriista-delt, samuti ka niisuguste kaupade, asjade ja wäärtuste pealelaadimine ehk peale-laadimise katse väljamaale sõitwale weo-riistale ilma eelkäiwa loata tolliasutuselt; 4) kaupade, asjade ja wäärtuste peitmine kawaluse abil tollinewideerimise puhul kas harilikku kaubaweoks tarwitata-watel weoriistadel (näit. laewadel, raud-teel, rongidel jne.), ehk postisaadetistes wõi reisijate bagaashis, wõi isiklikel läbi-otsimisel; 5) üllemaltähendatud kaupade, asjade ja wäärtuste sisse- ehk väljavedu sõjalaewadel, mis tollikontrollile ei allu, ehk kergendatud tingimistega sõitwatel jahtklubide laewadel; 6) eelmises peatü-kis nimetatud väljamaa kaupade leidmise ehk ühest Eesti sadamast ilma väljaweo-tollita peale laaditud wäärtuste puudumi-ne sihtsadamasse jõudwal rannasõidulae-wal, kui nimetatud asjaolud ei ole ühen-duses laewaõnnetustega wõi muude selle-sarnaste mõjuwate põhjustega; 7) sisse-weoks keelatud ehk tollile alluwate ja tol-liasutustes ilma tollimärkideta väljalasta-wate väljamaa kaupade hoidmine kaup-lustes ehk muudes ruumides, kuid kaup-lemise otstarbel, samuti ka sarnaste kau-pade wedu siseriigis kauplemise sihiga, kui sarnaste kaupade seaduslik sissetoo-mine ei ole tõestatud wastawate tolli-kwiitungitega, ja 8) tolliasutuste poolt wastawate tollimärkidega warustatult väljalastawa väljamaa kauba hoidmine ehk siseriigis wedamine kauplemise ots-tarbel, kui nendel kaupadel nimetatud tol-limärgid puuduwad ja niisugune puudu-mine ei ole tõestatud paratamata põhjus-tega, nagu näituseks, kauba rikkimineku tõttu tulekahju läbi jne. Kõige selle juures peab aga meeles pidama, et isikud, kes on süüdi ainult salajasest ehk ilma seadus-

likkude passide ja teiste dokumentidega üle riigipiiri sõitmisest ehk käimisest, kui neid mitte ei süüdistata salakauba sisse-ehk väljaweos ei kanna mitte wastutust tolliseadustiku järele, waid sarnased isi-kud antakse politsei korraldusse, kes neid wastawate erimääruste järele wastutu-sele wõtab.

Üle minnes salakaubaweo eest määratud karistuste juure, peab üldiselt tähenda-ma, et karistused nende süütegude eest wastandiks trahwidelle tollimääruste liht-rikkumiste eest ja wana Wene seadusega wõrreldes, märksa suurendatud on. Kõik karistused salakaubaweo eest jagunewad 3 liiki järgmiselt: 1) salakauba konfiskeerimine; 2) rahatrahw, ja 3) raiendaw isik-lik karistus wangistuse näol eraldi ette-nähtud juhtumistel. Nendest karistustest kuuluwad 2 esimest, s. o. konfiskeerimine ja rahatrahw, üldiste salakaubaweo eest pealepandawate karistuste hulka, millega süüdlasi trahwitakse seesuguse süü eest igal juhtumisel, kuna isiklik karistus wan-gistuse näol ainult süüdi raskendawatel kordadel eelmisele kahele lisaks tuleb. Seejuures jaguneb wiimane, s. o. isiklik karistus omakord kahesuguseks: Ühe osa raskemate ja omapäraste süütegude eest, mis ühenduses ei ole ühegi teise süüteoga, on wastaw isiklik karistus ette nähtud ot-sekohe tolliseadustikus eneses, kuna teise osa, raskemate salakaubaweo süütegude eest, mis on seotud üldiste nuhtlusseadu-ses ettenähtud süütegudega, wastaw isik-lik karistus nuhtlusseaduses ettenähtud määral peale pannakse.

Konfiskeerimise alla langewad igal juh-tumisel kõik salakaubad, asjad ja wäär-tused ühes nende weo- ja pakkimisabi-nõudega, kusjuures weoabinõudena kon-fiskeeritakse kõik wäiksemad laewad ku-ni 10 brutto registertonnini ja igasugused wankrid ning saanid ühes weoloomadega ja nende riistadega. Weoabinõude kon-fiskeerimist wõib teostada, kui nendel weoabinõudel salakauba on weetud kas piirijooneni ehk mererannani (salakauba väljaweo puhul) ehk piirijoonest wõi me-rerannast sisemaa sihis (salakauba sisse-weo puhul), kui selle juures tähendatud weoabinõusid tarwitati ainult salakauba wedamiseks ehk kui neil erilised sissesea-ded wõi peidupaigad salakauba wedami-seks sisse seatud on. Juhtumistel, mil sa-lakaubaks tunnistatud kaupade, asjade ja wäärtuste konfiskeerimine wõimata, näi-

tuseks, kui salakaup juba üle piiri on weetud ehk kui salaja sissetoodud salakaup Eesti ära müüdnud või kinnipidamise ajal meelega ära on häwitatud, nõutakse sisse salakauba konfiskeerimise asemel süüdi-olewatelt isikutelt kauba väärtus, mis tolliasutuse poolt juurdluse teel kindlaks

tehakse. Kui aga salakauba väärtust tolliasutusel võimalik ei ole kindlaks teha, siis nõutakse süüdlaselt sisse salakauba konfiskeerimise ja rahatrahwi asemel mitte rohkem kui 100.000 marka igal üksikul juhtumisel.

(Järgneb).

Meie adress-büroodest.

Politsei kursuste juhataja E. Mets.

Waaseks lapseks on meil praegu jäänud adress-bürood. Senini on wastawad asutused wähe häwitatud olnud nende korraldusest. Kuid sellega tehakse suur wiga, juba sellepärast, et iga päewaga tuleb uusi nõudeid juure, wanad aga seisawad lahendamata ja wiimaks upume ära nende küsimuste keskele, mis tarwis oleks lahendada. Praegu puuduwad meil adress-büroode igasugu juhtnöörid ehk kodukord, kõnelemata nende administratiivsest korraldusest.

Waatame nüüd missugused ülesanded on adress-büroodel meie oludes. Kõige pealt on temal politseiline ülesanne: — peamislikult elanikke registreerida (meldida) ja 2) kontrolli pidada otsitawate isikute üle. Esimese ülesande otstarbeks on järewalwet pidada elanikkude liikumise üle, et riigi asutused igal ajal teaksid, kus üks ehk teine kodanik asub. See on meil Wene ajast jäänud ja sissekaswanud kord, kus passisüsteemi mõjul elanikkude liikumisele suuri kitsendusi tehti. Tahaks näha, et meie lähemas tulewikus sellest korrast wõiksim wabaneda, kuid siis peab politsei nii wõrd edenema ja ajakõrgusel seisma, et riigi aparaat selle all ei kannataks. Praegu peame seda korda isegi weel waljumalt nõudma, et wõiksim igal ajal ja iga isiku kohta teateid anda tema asukoha ehk liikumise kohta. Selles mõttes seisab suur töö raiooni ülemate peal ja peab tähendama, mida korralikumalt raiooni ülem omas raoonis töötab ja majaraamatute ning elanikkude järele walwab, seda paremini töötab adress-büroo. Käib raiooni ülem korralikumalt majaraamatuid kontroleerimas kas üks kord kuus ehk sagedamini, siis wõib julge olla, et kõik majaelanikud majaraamatusse sisse on kantud ja adress-büroos melditud, vähemalt need, kes hooletuse tõttu seda ei ole teinud. Muidugi mõista ei saa sel teel isikuid, kes endid warjawad, registreerimisele ehk meldimisele hirmutada, sest seal peab juba teisi teesid tarwitama, et redus olewaid isikuid ülesleida ja kindlaks teha.

Siin peab kindel kontakt olema adress-büroo ja jaoskonna, eriti raiooni ülema wahel. Eriti kõwa peaks kontroll olema kohtade järele, kus kahtlasi

ehk eunnast warjajaid isikuid wõib redus olla. Samasugune kontroll peab wäljalainud isikute kohta olema, sest majast wäljamineja ei lähe sagedasti majaomanikule teatama, et ta ära läheb, eriti weel need, kellel otsekohe majaperemehega üüriwahekorda ei ole ja neid isikuid on praegusel ajal palju. Sellepärast näitawad ka adress-bürood suuremat elanikkude arwu teatud linna ehk walla kohta, kui seal tõelikult on.

Siis ei ole tarwilikku kontrolli sündinute ja surnute kohta ja wähe leidub inimesi, kes adress-büroosse meldima lähewad, et neil laps sündinud ehk keegi surnud on, olgugi, et meil määruses isikutunnistuste kohta § 6 ette on nähtud, et isiku surma puhul tuleb isikutunnistus politseile esitada wastawa märkuse tegemiseks. Siin on jällegi radikaalsem abinõu raiooni ülema tegelik kontroll majaelanikkude järele, kuna iga muudatuse kohta tuleb adress-büroole teatada. Ei saa tähendamata jätta, et meil elanikkude registreerimise (meldimise) juures liiga formaalsed nõudmised on ülesseatud. Nii nõutakse sissekirjutamisel tingimata kõiksugu dokumente isikutõenduseks ja koguni tõendusi, et isik tõesti seal elab, nagu seda ülesantakse, mis kodanikule tülikas ja sellepärast mõndagi meldimise kohustusest eemale peletab. Küllalt peaks olema teadaandest, et see ehk teine isik majas elab. Tekib aga meldimise juures kahtlus isiku ülesandmise tõelikkusse, siis ei peaks mitte takistatama meldimist, waid asjaolusid selgitama juba teisel teel — jaoskonna kaudu.

Nii siis peaks registreerimine lihtsam, kuid kontroll kõwem olema. Sellepärast oleks nende ülesannete ja kohuste täitmiseks tarwis, et meil tõesti kindel side oleks adress-büroo ja politsei aktiiv-ametnikkude wahel.

Edasi on adress-bürool suur tähtsus statistika mõttes. Adress-büroode kaudu saame kõige pealt andmeid elanikkude liikumise kohta ja ühes ka elanikkude arwu kohta. Samuti wõib nende kaudu andmeid saada sündimise ja surewuse kohta, wanaduse, sugu, rahwuse, usu jne. kohta, olgugi, et neid andmeid mujalt wõib saada, eriti rahwalugemise kaudu, kuid jookswate andmete saami-

seks tarwitakse praegu ikka adress-büroode andmeid. Peale nimetatute wõiks adress-büroode kaudu palju teisigi andmeid rahwa kohta saada, nii nagu see statistika seisukohalt tarwilik. Nagu teada, peawad statistilised andmed õige täpsed ja kontroleeritud olema, sellepärast peab materiaali kogumine ja ümbertöötamine kätes olema, kes statistika pidamisest huwitatud ja selles asjas wilunud.

Sellepärast tekibki küsimus, kellele peawad aluma adress-bürood? Et meie adress-büroode juures kahte lahkuminewat ülesannet tähele panna, siis tuleks ka kahesugust alluwust arwesse wõtta. Politseilise ülesande, (s. o. elanikkude registreerimine nende liikumise järele ja tagaotsitawate isikute ülesleidmine meldimise juures), teostamine peaks politseile alluma, kes sellest otsekohe huwitatud, kuna statistiliste andmete kogumine ja läbitöötamine kuuluks omawalitsuse ülesannete hulka. Praegu käiwad adresslauad politsei alla ja on kahesugused: ühed jaoskondade juures ja teiseks kesk-adress-büroo üle linna; maal aga on wallawalitsuste juures. Siin tuleks tingimata üks teisest lahutada ja kesk-adress-bürood omawalitsuste alla wiia, kus pea igal pool statistika oadonnad ehk bürood juba sisse seatud. Jaoskondadesse (linnades) jääks ainult tehniline ülesanne, elanikkude registreerimine ja peetakse adresskaardid, kuna teine eksemplaar kaartidest läheks kesk-adress-büroole tarwiliste andmetega. Muidugi wõiks wäiksemates linnades, kus üks jaoskond ehk ei olegi linna jaoskonda, üks adress-büroo olla, mis alluks linnawalitsusele. Maakondades aga on asi hoopis halwem, sest praegu on, nagu tähendasin, maal adress-bürood, kui neid nii wõiks nimetada, ainult wallawalitsustes, kus ainult elanikkude registreerimist toimetatakse, kuna statistika pidamist ei ole seal kuulda olnud, vähemalt awalikult ei ole teada antud ühe ehk teise walla elanikkude liikumise kohta, samuti ka terve maakonna kohta. Üks suurematest puudustest on siin just asjaolu, et puudub kesk-adress-büroo terve maakonna kohta, kuhu kõik andmed kokku tuleksid. Sarnase kesk-adress-büroo tarwidusest on juba pikemalt kirjutatud „E. Politseilehes“ nr. 35 — 1922 aastal, mispärast seda küsimust siin juures lähemalt ei taha arwustada, olgu ainult tähendatud, et kesk-adress-büroo sisseadmine maakonnawalitsustes tarwilik on samadel põhjustel, mis linnadegi kohta ette tõi, et saada andmeid isiku asukoha üle maakonnas ja teiseks — elanikkude liikumise ja arwu üle terve maakonnas, ühe sõnaga, et saada statistilisi andmeid. Kui kesk-adress-büroode sisseadmine uute kuludega seotud on, siis on aga tähtsam nende otstarb, kuna ka praeguse ringkirjalise otsimise

kord sagedasti palju maksma läheb (kirjawahtuse ja postikulud inc.) Muidugi tuleks adress-büroode omawalitsuse alla wiimisel nende ülewaldamiseks riiklist toetust anda, sest et riigiasutused neid tihti kasutawad.

Lõpuks tahaksin mõne sõnaga ära tähendada mõned puudused, mis praegu adress-büroodes ette tulewad. Kõige pealt puuduwad andmed elanikkude üldarwu kohta, sest rahwalugemisel tuli ilmsiks, et kõikide adress-büroode andmete järele oli elanikkude koguarw palju suurem, kui rahwalugemise andmete järele ja nagu selgub, on pea igas adress-büroos aluseks isesugused andmed. Nii on mõnedes aluseks 1916 aasta, teistel 1918 ehk 1919 a. andmed. Loomulikult peaks aluseks wõtma 1922 a. rahwalugemisel saadud andmed ning et kõik üleliigsed isikud saaks arwelt maha kustutatud. Kohe paistab siin silma, et suurem osa lapsi ei ole adress-büroodes registreeritud ja teiselt poolt seisawad seal arwel nõndanimetatud „surnud hinged“. Siin peaks adress-bürood ise algatust üles näitama ja mitte neid andmeid ainult jaoskondadelt ootama. Nii wõiks sündinud laste kohta andmeid saada kirikutest ehk linnawalitsustest, kus lastele nimed pannakse ja neid registreeritakse. Raskem on teadete saamine surnute kohta, kuid ka nende kohta wõib kaunis täpsed andmeid kirikutest, osalt ka ajalehtedest saada. On sündimise ja surewuse kohta andmed täpsed, samuti ka elanikkude liikumise kohta, siis wõime julgelt opereerida adress-büroo andmetega elanikkude üldarwu kohta ja meil ei tarwitse sagedasti ning õige kulukaid rahwalugemisi ette wõtta.

Siin on tähele panna, et isikute kohta, kes wälja läinud, jäetakse üldisesse tähestikku kaart wäljakirjutamise üle. Neid kaartisid kogub aja jooksul nii palju, et nad terve ruumi oma alla wõtawad ja registreeritud elanikkude kaardid ära kawatwad. Sellepärast tuleks kaardid isikute üle, kes wälja on melditud, eraldi tähestiku järele ja eraldi kappides ehk kastides pidada, kust neid teatawa aja järele arhiwi pannakse, kus neid andmete saamiseks üldiselt kättesaadawalt korraldatud peaks olema.

Siis olgu tähendada, et summad, mis eraisikutele antawate aadresside eest saadakse, peaks adress-büroo otsekoheks korraldamiseks ära kasutatama, mitte aga riigi sissetulekuks, kust seda ainult eelarwe korras wõib saada. Sel teel saamine on aga raske ja seni on hädalisemad nõudmised tähele panemata jäänud, kas selle tõttu, et asjast küllalt huwitatud ei oldud ehk jälle asjaolud tundmatud olid.

Politsei ja salakõrtsid.

On juba waremalt mitmel korral ajakirjanduses juttu tehtud salakõrtsidest ja nende tegewuse paraliseerimisest, kuid tagajärjed on saawatamata ja salakõrtsid töötawad samas hoos edasi. Politsei on wäga agar nende püüdmises: tihti wõib lehest leida, et siin ja seal jälle salakõrtsid awalikuks tehtud. Kuid on siiski üks konks, mis politseil igasuguse tuju sarnaste koobaste awalikuks tegemiseks ära wõtab, see on — äärmiselt wäike trahw. Näituseks, politsei saab mõne salakõrtsis käija käest teada, et wiina müüakse teatud hinna eest, raha puudusel aga wõetakse isegi asju wiina eest panti. Silmapilk korraldatakse läbiotsimine, mille juures ka wiina leitakse, on ka üks ehk kaks tunnistajat, kes tõendawad, et on sealt wiina ostnud. Asi läheb kohtusse ja mis Teie arwate kui suur trahw määratakse, — ainult 500 marka? „Kõrtsmik“ maksab „rutem kui muidu“ selle summa ära ja pühib uksest wälja, kuid järgmisel kokkusaamisel läbiotsija politseiametnikuga, naerab ta wiimase wälja. Loomulik, et selle tagajärjel politseinik ükskõiksemalt asja peale waatama hakkab. Teisest küljest on politsei kaunis wõimetu sarnaste koobaste awalikuks tegemises; illustratsiooniks järgmine näitus: politseinik on kusagile würtspoodi midagi ostma läinud, ühtlasi on ka kaudsed andmed selle poe kohta olemas, et wiimane wiinaga hangeldab. Samal momendil astuwad poodi kaks meest, politseinikku nähes — silmapilguks kohkuwad, kuid toibuwad kohe ja astuwad wäga julgelt wälja, pöörates küsimusega poodniku poole: „Kas minu tsekipiiritus on juba siia toodud?“ Mille peale poodnik wäga ilmsüüalt wastab: „et kus müüd mina poes sarnast jooki tohin pidada, siis hakatakse ju mind salaja wiinamüümisest kahtlustama, ei minu juures piiritust

ole, kuid sinu piiritus toodi küll, aga anti kõrwal maija, ma toon ta kohe ära.“ Selle peale läheb poodnik kõrwal olewasse maija ja mõne minuti pärast ilmub pooletoobi piiritusega ja ulatab pudeli „piirituseomanikule“ kätte. See sugust weiderdust peab politseinik pealt waatama ja rumala näoga poest lahkuma, sest sarnasel juhtumisel millegist „kinni hakata“ ei saa. Mis peaks politseinik sel puhul tegema? Kõrwal majas läbiotsimise korraldama? — Ei ole alust, sest igal inimesel wõib kodu piiritust olla, sest puuduwad andmed, et sealt wiina oleks kellelgi müüdüd ja ilma põhjusega kodanikkude titlitamine on seaduswastane.

Kolmas näitus: politseil on kaudsed andmed, et kusagil erakorteris wõi würtspoes hangeldakse wiinaga; ilmutakse kohapeale, otsitakse läbi ja leitakse wiina, õlut jne. Kõik protokolleeritakse ja asitõendused lisatakse juure. Kuid pealekaebajad puuduwad, juurdlus saadetakse wastawale asutusele edasi, kust ta mõni aeg hiljem tagasi tuleb järgmise otsusega: „Andmete puudusel asi lõpetatud, läbiotsimisel leitud asitõendused omanikule tagasi anda.“ Politseinikul tuleb pudelid kaenlasse wõtta ja sügawaid kummardusi tehes „kõrtsmikule“ wiimaseid tagasi anda. Jällegi kes siin „rumalaks“ jäi on ikkagi politsei.

Salakõrtside awalikuks tegemiseks peaks seltskond politseile abiks tulema, ühisel jõul saaks wast niisugusele pahele piir panna, kuid teisest küljest peaks trahwi määratud asutused asja peale tõsisemalt waatama, sest paarituhandeline trahw ei loe niisugusele mehele midagi, kuna ta selle summa ühe päewaga teenib. Siin tuleks wast seaduseignoreerijat kinniistumisega, üksikutel juhtumistel ka wäljasaatmisega karistada. Ehk aitawad sarnased abinõud!

R. P—n.

Õigusteadusest.

Tsiwiil-kohtupidamine.

Wann. adw. K. Mikfeldt.

Wastunõudmine. Wastunõudmiseks nimetatakse nõudmist, mida kostja peanõudja wastu sellesama kohtule sisse annab, kellele ka esimene nõudmine sisse anti, et mõlemaid nõudmisi ühel ajal harutada ja otsutada. Wastunõudmine on kostja iseseisew nõuand, mis nõudja was-

tu pööratud ja mida nõudmise kujul tuleb wäljendada, aga mitte wastuwäidena ehk tagandusena. Wastunõudmist wõib sisse anda ainult kostja, aga mitte keegi teine kolmas isik.

Wastunõudmine antakse sisse selleks, et wastase poole nõuanguid wähenendada wõi

täitsa tühistada. Näit. on A. ja B. lepingu teinud, kohustades mõlemad tagandisi (неустойка) maksuma, kui keegi lepingut rikub. Kui nüüd A. lepingu rikkumise pärast B. vastu kohtus nõudmisega tagandise pärast esineb, siis võib B. omalt poolt, kui arwab, et A. on ka lepingut rikkunud, tema käest kohtu teel tagandist nõuda. Leiab kohus, et mõlemad on lepingu rikkumises süüdi, siis ei ole nõudja A. faktiliselt midagi B. käest saada.

Kostjal on õigus wastunõudmist sisse anda mitte hiljem kui esimesel kohtuistungil või ühes kajaga tagaselja otsuse peale, kirjalikult, kusjuures palve peab kõikidele tingimustele vastama, mis harilikku nõudepalve jaoks ette nähtud (poshlimid ine.). Kui kostjal võimalust ei olnud, lühikese aja tõttu, wastunõudmiseks tarwisolewaid andmeid ja tõendusid muretseda, siis võib kohus temale lubada oma wastunõudmist suusõnaliselt awaldata ning 3—7-päevase tähtaja anda kirjaliku palve sisseandmiseks. Pärast wastunõudmise sisseandmist võib kohus asja harutamist edasi lükata.

Wastunõudmine peab alluma asjade sugu ja kinniswara asukoha järele sellele kohtule, milles algnõudmine, wastasel korral ei võeta seda vastu (§ 340—342, 226).

Kui wastunõudmine, millega rahukohunikule esinetakse, temale ei allu, kuid algusnõudmisega nii seotud on, et wiimase otsustamine wastunõudmise otsustamisest ära ripub, või kui wastunõudmist arwestatakse, siis lõpetab rahukohunik oma juures asjatoimetuse ning saadab mõlemad nõudmised wastawale rahukogule (§ 39).

Sisuline asja läbiwaatamine. On tagandused tähelpanemata jäetud, siis jätkab kohus asja harutamist ning asub selle sisulisele läbiwaatamisele. Nõudja võib nüüd asja kohta täiendawaid seletusi ning tõendusid ette panna. Kostja omalt poolt peab nende seletuste vastu waidlema ning oma kaalumusi ja tõendusid ette tooma. Saawad uued asjaolud ja tõendused ette toodud, siis on wastasel pooltel õigus kohut paluda asja harutamist pooleli jätta ja temale võimalus anda nende uute tõendustega tutwuneda. Peale selle võib kostja asja edasilükkamist paluda, kui tema otsekohe oli kohtusse kutsutud, nii et aega ei olnud oma kaitseks tõendusid saada (§ 331).

Kohus omalt poolt võib asja selgitamiseks pooltele küsimusi ette panna ning iga asjaosalise käest seletust nõuda, kas tema neid faktisid ehk dokumente, mille peal wastase poole tõendamine või wastuwäide põhjeneb, õigeks tunnistab või mitte.

Asjades, millistest prokuröör osa wõtab, awaldata wiimane oma arwamist pärast seda, kui poolte waielused on lõpetatud.

Tõendused. — Pooled peawad oma seletused tõendustega kindlaks tegema. Tõendusteks nimetatakse kõiki seda, mida pooled ette toowad, et kohut teatawa põhjenduse õiguses ehk waieluse all olewa fakti olemasolemisest või puudumisest weenduda. Tõendused woiwad olla otsekohe sed ehk kaudsed: a) otsekohe tõendus on niisugune, mis teatawat asjaolu wahendita kindlaks teeb; b) kaudne tõendus (косвенное доказательство) ei tee mitte seda waidluslist fakti kindlaks, waid mingisugust teist, millest aga võib esimese fakti olemasolemisest või puudumisest järeldada.

Kuid pooltel ei ole tarwis kõiki asjaolusid tõeks teha, nimelt ei ole tarwis kindlaks teha seaduste olemasolemist (neid teab kohus ise), üldteatawaid fakte, milledest juba nii kui nii kõik teawad, ja neid, millede kasuks eeldused (презумпции) räägiwad.

Mis puutub n. nim. eitawatesse asjaoludesse, siis walitses teaduses ja kohtupraktikas kaua aega arwamine, et neid wõimata tõeks teha. Kuid eitawaid asjaolusid ei wõi tõeks teha ainult siis, kui nemad ebamäärased on (неопределённые), näit. isik ütleb, et tema ialgi teatawas kohas ei ole käinud; wäljendab aga tema eitawat asjaolu piirsamalt, siis ei ole seda raske kindlaks teha.

Tõendused woiwad olla mitmesugused:

1) Õigekstunnistamine (признание), s. o. nende faktide kinnitamine, mida wastane pool oma kasuks ette toob, kusjuures õigekswõtjal peab käsutamiseõigus wastawa objekti peale olema. Kõige suurem tähtsus on õigekstunnistamisel, mis asjahaarutamisel kompetent kohtu ees on tehtud — kirjalikult või suusõnaliselt; wiimasel juhtumisel peab wastane pool, kelle kasuks see tunnustamine tehtud, tema sissekandmist kohtuprotokoll

nõudma. Õigekswõtmise juriidilised tagajärjed seisavad selles, et selle asjaolu kohta, mida wastane pool on õigeks tunnustanud, teisel poolel pole tarwis täiendavaid tõendusi ette panna. Tuleb aga wahet teha, kas kostja terwet nõudmist õigeks wõtab wõi ainult teatawat fakti. Esimesel juhtumisel rahuldab kohus nõudmise, isegi kui tema kindel on, et kostja waletab; teisel juhtumisel loeb kohus, et ainult see fakt on tõeks tehtud, ja ei ole kohustatud selle põhjal nõudmist rahuldama.

Mis puutub õigekstunnistamisesse wäljaspool kohut (**вънъсудное признание**), siis on selle juures weel täiendavaid tõendusi — tunnistajate seletusi — waja, ning kohus ei ole temaga seotud, waid wõib teda wabalt hinnata, nagu teisi tõendusi.

Õigekstunnistamist wõib wäärata ainult siis, kui õigekswõtja tõeks teeb, et tema oli eksitusesse wiidud ja kui õigekswõetud asjaolud ei puuduta tema isiklisi toimusi (§§ 479—484).

2) **Wanne.** — Pooled wõiwad kohut paluda asja wande põhjal otsustada, mida üks nendest ära annab — isiklikult, aga mitte wolniku läbi. Sarnast otsustamist ei lubata mitte asjades, millel seltskondline tähtsus, näit. asjades omanduse õiguse pärast kinniswara peale, seltsi asjades, asjades, milledest alaealised osa wõtawad, seadusliku sündimise tunnustamise asjades jne. (§§ 115—118, 485—497).

3) **Tunnistajate seletused.** — Tunnistajad on kõrwalised isikud, kes protsessist ise huwitatud ei ole ning kes

teatawatest asjaoludest on wahendita teada saanud (ise näinud wõi pealt kuulnud) ning sellest kohtule teatawad.

Tunnistajate ülekuulamine sünnib ühe wõi teise asjaosalise palwel, missuguses tähendada tuleb asjaolusid, mida tunnistaja wõib tõeks teha, tema perekonna- ja eesnimi ning elukoht. Wastane pool wõib aga tunnistajate ülekuulamise wastu waielda. Kohus teeb määruse tunnistajaid üle kuulata wõi ülekuulamata jätta, kui asjaolud, mida nemad tõeks peawad tegema, on tähtsusetad. Esimesel juhtumisel saadab neile kutse. Rahukohutuniku juure wõib ka tunnistajaid enesega kaasa tuua.

Iga kodanik on kohustatud tunnistust andma. Tunnistuse andmisest keelduda ehk üldse kohtusse ilmumata jääda wõib ainult iseäralistel seaduses äratähendatud juhtumistel. Kui tunnistaja ilma mõjuwa põhjuseta ei ilmu, wõib kohus temale kuni 2000 m. trahwi määrata, kui tema mitte kaugemal, kui 25 wersta kohtu asukohast ei ela; wastasel juhtumisel on tal õigus paluda teda oma elukoha järele üle kuulata. Ei ilmu tunnistaja teist korda, määratakse temale jälle rahatrahw, kuid kolmat korda kohus teda wälja ei kutsu ning mingisuguseid abinõusid tema sundimiseks kohtusse ilmumiseks ei ole.

Enne asja ettekandmist saawad tunnistajad eraldatud ja pärast üksaawal kohtusaali kutsutud. Nemad annawad oma tunnistusi awalikul kohtuistungul, wande all, suusõnaliselt ning poolte juuresolekul, kes neile küsimusi wõiwad ette panna.

Rahukogus (I astme) kuulab tunnistajaid üle üks kohtulügetest wastawa kohtumääruse põhjal.

Tartu linna ja maakonna politseinikkude spordigrupi ühingu

asutamisekoosolek oli 29. weebruaril Tartu politsei I. jaoskonna ülema kantselei ruumes. Uue spordigrupi eesmärgiks on Tartu linna ja maakonna politsei asutustes teeniwate politseinikkude keskel spordi wastu huwi äratamine, nende koondamine ühisesse gruppi ja kehalise kultuuri arendamine.

Ühingu esimeheks waliti hra Jürmann, abiesimeheks hra R. Kangur, kirjatoimetajaks hra O. Wiirason, abikirjatoimetajaks hra Wardja ja laekahoidjaks hra Tedderson. Ühtlasi walitud

rewisjonkommissjon seisab koos kolmest liikmest: hrad Jõgewa, Saarepera ja Lepp.

Ühingu põhikiri on wälja töötatud ja lastakse ligematel päewadel seaduslikult ära kinnitada. Uus ühing töötab õige elujõuliseks saada, kuna tema liikmete hulka kuuluwad Eesti paremad sportlased, politseinikkude hulgast, nagu ilma-meister Saul-Hallop, tõstealalt ja mitmel pool esimeste auhindadega kroonitud Eesti parem maadlus-meister hra Kaasik.

— O. W. —

Wäljaandja: Toimetuskommisjon.

Wastutaw toimetaja: E. Maddison.

Tegelik toimetaja: K. Kogermann.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksuasetuks järgmised tunnustused:

- Wolkow, Feodor Grigori p., sw. wab. tunn., w. a. Petseri mk. rhw. ül. 1920 a. nr. 1258.
- Snetkow, Pawel Wassili p., täiteleht, w. a. Petseri 2. jsk. rahukohtun. nr. 651 aJ — nõude asjas Jegor Podgornõi wastu.
- Koljadin, Gawril Andrei p., sw. wab. tunn., w. a. 2. ratsaw. rüg. ül. 1920 a.
- Brand, Aleksander Hendriku p., sw. wab. tunn., w. a. 3. üksiku patalj. ül. 29. 8. 22 a. nr. 6682.
- Hendrikson, Jaan Jaani p., isikut., w. a. Tõstamaa wallawal. 29. 9. 20 a. nr. 692, hobusepass, w. a. sealtsamast 10. 1. 21 a. nr. 230, ja hobusepass, w. a. sealtsamast 16. 1. 21 a. nr. 395.
- Wäip, Daawet Karli p., isikut., w. a. Petseri wallawal., ja hobusepass, w. a. Jõhwi wallawal.
- Peterson, Alma Jakobi t., isikut., nr. 526 ja peatusluba nr. 1574, w. a. Walga maak. pol. ülemalt.
- Lewin, Haja-Frieda Selikowi t., Läti wälispass, ja peatusluba, w. a. Walga mk. pol. ül.
- Koort, Theodor Johani p., isikut., w. a. Wiljandi l. pol. jsk. 5. 12. 19 a. nr. 1791, ja sw. wab. tunn., w. a. Wiljandi mk. rhw. ja K.-l. ül. 18. 10. 20 a. nr. 11286. (17761)
- Peet, Jaan Ado p., sw. wab. tunn., w. a. 3. jalaw. rüg. ül. 26. 1. 21 a. nr. 1098. (17767)
- Järwekül, Johann Jaagu p., sw. wab. tunn., w. a. Wiljandi mk. rhw. ja K.-l. ül. 18. 10. 20 a. nr. 11179. (17753)
- Kuuse, Peeter Mihkli p., sw. wab. tunn., w. a. 1. jalaw. polgu ül. 30. 4. 20 a. nr. 7891. (17198)
- Udrich, Werner Ewaldi p., kaks tunnustust, w. a. Rakwere l. pol. jsk. 20. 4. 23 a. nr. nr. 240 ja 241. (17284)
- Roo, Johannes Jaani p., isikut., w. a. Rakwere l. pol. jsk. 17. 12. 19 a. nr. 3250, ja sw. wab. tunn., w. a. Wiru mk. rhw. ül. 9. 6. 20 a. nr. 331. (17293)
- Wäik, Paul Tõnise p., isikut., w. a. Wana Põltamaa wallawal. 21. 1. 21 a. nr. 995, ja sw. wab. tunn., w. a. allohwitseride kooli ül. 10. 4. 22 a. nr. 2003. (17294)
- Suurtee, Wassili Jaani p., isikut., w. a. Muhu-Suure wallawal. 31. 1. 20 a. nr. 462, ja sw. wab. tunn., w. a. Saaremaa mk. rh. ül. 4. 11. 20 a. nr. 1166. (17295)
- Lillebach, Aleksander Tooma p., sw. wab. tunn., w. a. 3. jalaw. polgu ül. 1920 a. (17898)
- Audmeeste, Tõnis Tõnise p., sw. wab. tunn., w. a. 10. jalaw. rüg. ül. 2. 12. 22 a. nr. 7887. (17956)
- Süslich, Jakob Jaani p., isikut. nr. 20 ja hobusepass nr. 43. (18019)
- Raudsepp, Jüri isikut., ja autojuhi sõiduluba nr. 96. (18500)
- Selgal, Jaan Jüri p., isikut., w. a. Tall. l. pol. 3. jsk. 2. 1. 22 a. nr. 15377, ja sw. wab. tunn., w. a. Harju mk. rhw. ü. 3. 12. 20 a. nr. 32066. (18968)
- Wiskar, Fedja Gustawi p., isikut., w. a. Kodasu wallawal. 31. 12. 19 a. nr. 348, ja sw. wab. tunn., w. a. Harju mk. rh. ül. 5. 11. 20 a. nr. 27838. (18967)
- Ljubomudrow, Genadi Iwani p., isikut., w. a. Skorjatina wallawal. 28. 12. 20 a. nr. 432, ja sw. wab. tunn., w. a. 1. ratsa polgu ül. 15. 9. 20 a. nr. 14167., ja E. W. S. mälestusmärgi tunn., w. a. Wiru mk. rhw. ül. 1922 a. (18966)
- Riisenberg, Aleksander Tõnise p., sw. wab. tunn., w. a. ratsa polgu ül. 4. 11. 22 a. nr. 8354. (19141)
- Siimann, Hendrik, Johani p., isikut., w. a. Kaarli wallawal. 8. 2. 23 a. nr. 11, ja sw. wab. tunn., w. a. 6. jalaw. polgu ül. 20. 3. 20 a. nr. 8804. (19142)
- Rurikow, Dimitri Mihaili p., isikut., w. a. Petseri wallawal., ja sw. wab. tunn., w. a. Wabariigi sõjakooli ül. 28. 4. 22 a. nr. 2955. (19143)
- Suitslep, August Juhani p., isikut., w. a. Kernu wallawal. 20. 12. 19 a. nr. 502, ja laske-riista tunnustus, w. a. Harju mk. pol. wal. 4. 5. 23 a. nr. 769/978. (19603)
- Sups, Johannes Johani p., sw. wab. tunn., w. a. Harju mk. rhw. ül. 1. 10. 21 a. nr. 20568. (19700)
- Tomson, Aleksander Mihkli p., sw. wab. tunn., w. a. m/r. „Lennuki“ komand. 15. 9. 20 a. nr. 2576. (19706)
- Wuuk, Mihkel Mihkli p., isikut., w. a. Taali wallawal. 24. 12. 19 a. nr. 657, ja hobusepass, w. a. sealtsamast 30. 11. 20 a. nr. 5. (19794)
- Tint, Jakob Hansu p., isikut., w. a. Tammiste wallawal. 15. 10. 20 a. nr. 394, reserwitunn., w. a. 4. rhw. polgust 31. 3. 20 a. nr. 5286, ja wabadussõja mälestusmärgi tunn., w. a. Pärnu rhw. ül. 6. 3. 22 a. nr. 4123/1463. (19795)
- Jürgens, Gustaw Jaani p., sw. wab. tunn., w. a. Harju mk. rhw. ja K.-l. ül. 15. 11. 20 a. nr. 29955. (19790)
- Peipan, Jefim Ignati p., peatusluba, w. a. Harju mk. pol. wal. 30. 4. 23 a. nr. 707. (19706)
- Roosmann, Aleksander Kristjani p., isikut., w. a. Kilingi wallawal. 6. 4. 20 a. nr. 410, ja sw. wab. tunn., w. a. 7. jalaw. polgu ül. 2. 5. 22 a. nr. 5126. (19800)
- Stepanow, Ignati Karli p., ifikut., w. a. Tall. l. pol. 4. jsk. nr. 12899, ja sõjaw. wab. tunn., w. a. 2. ratsa polgu ül. 22. 4. 20 a. nr. 2204. (20006)
- Lember, Mihail, hobusepass, w. a. Laimjala wallawal. 25. 1. 21 a. nr. 314.
- Karutamm, Ado Ado p., isikut., w. a. Tall. l. pol. 2. jsk., ja reserwitunn., w. a. Harju mk. rahwaw. ül.
- Sauerberg, Robert, isikut., w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 72/1903, ja sw. wab. tunn., w. a. Wiru mk. rhw. ül. nr. 51.
- Arol, Gustaw, isikut., w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 26654, ja hobusepass, w. a. sealtsamast nr. 41.
- Tulupow, Semjon, sw. wab. tunn., w. a. Wiru mk. rhw. ül. nr. 49.
- Andreew, Aleksander, isikut., w. a. Narwa l. pol. ül. nr. 18878, ja sw. wab. tunn. nr. 743.
- Markelow, Nikolai, sw. wab. tunn., w. a. 1. jalaw. rüg. ül. nr. 14827.
- Piir, Gustaw Jaani p., isikut., w. a. Ahja wallawal. 19. 12. 19 a. nr. 144, ja warustuse tunn., w. a. sealtsamast 4. 3. 19 a. nr. 1290. (17110)
- Meyer, Reinhold, wälispass, nr. 610. (19252)
- Helberg, Rudolf Anna p., sw. wab. tunn., w. a. rhw. ül. 9. 4. 21 a. nr. 7489. (18991)
- Luugus, August Mihkli p., isikut., w. a. Kihelkonna wallawal. 19. 4. 23 a. nr. 49, ja sõjawäest wab. tunn., w. a. K/r. soomusrongi l. brig. ül. 20. 8. 21 a. nr. 461.
- Kuusik, Aleksander, hobusepassid nr. nr. 589 ja 936. (19163)
- Krass, Rudolf, hobusepass nr. 64. (19164)

Brössow, Aleksander, Iwani p., isikut., w. a. Wiljandi maak. pol. ül. 5. 7. 21 a. nr. 335, ühes elamisloaga, makswusega kuni 19. 1. 23 a. nr. 630. (19144)

Jasõkowa, Elena, näbupass. (19165)

Petrow, Dmitri Wassili p., elamisloaga nr. 325/5139. (19166)

Wolmer, Jaan Juhani p., sw. wab. tunn., w. a. Harju maak. rhw. ül. 26. 11. 20 a. nr. 30046, ja isikut., w. a. Tall. l. pol. ül. 11. 2. 20 a. nr. 5730. (19605)

Dornik, Gustaw, isikut., nr. 950 ja kodakond-suse tunn. nr. 4. (19803)

Eidus, Bernhard, wälispass nr. 918 (20033)

Kudrjawtsew, Grigori Iwani p., peatusluba, w. a. politsei peawal. 1922 a. septembri kuus. (20040)

Kaur, Jaan Peedu p., isikut., w. a. Pühajärwe wallawal. 1921 a., ja sõjaw. wab. tunn., w. a. 10. jalaw. rüg. ül. 22. 8. 23 a. nr. 5663. (20042)

Werbak, Ado, isikutunnistus, w. a. Lelle wallawal. 16. 4. 20 a. nr. 271, hobusepass, w. a. sealtsamast 7. 12. 20 a. nr. 251, ja laskeriista luba, w. a. Pärnu maak. pol. ülema poolt nr. 1345. (20049)

Bomm, August Gustawi p., isikutunnistus, w. a. Kalwi wallawal. 27. 4. 20 a. nr. 1098, ja sõjaw. wabast. tunn., w. a. l. wäljapatari poolt 31. 10. 22 a. nr. 1334. (20151)

Hannus, Hindrek Juhani p., isikutunnistus, w. a. Kunda-Malla wallawal. nr. 1351, ja sõjaw. wab. tunn., w. a. 7. jalawäe polgu ülevalt nr. 8579. (20152)

Jurtom, Siim Tooma p., hobusepass, w. a. Kunda-Malla wallawal. 3. 10. 22 a. nr. 675 — Mihkel Talu nime peale. (20153)

Salum, Karl Jaani p., isikutunnistus, sõjariistade kandmise lubad nr. nr. 517 ja 722, w. a. Wiru maak. metsaülema poolt, ja arsti tshekiraamat. (20155)

Mitsenbaur, Eduard Hansu p., isikutunnistus, w. a. Kohila wallawal. 5. 9. 21 a. nr. 2412 ja sõjawäest wabast. tunnustus, w. a. 5. jal. polgu ülema poolt 30. 10. 20 a. nr. 11085. (20257)

Lukishew, Wassili, ajutine isikutunnistus nr. 80 ühes elamisloaga. (20303)

Grizewitsch, Eliise Johani t., ajut. isikutunn. nr. 39 ja peatusluba nr. 993, w. a. Pärnu maak. pol. ülema poolt makswusega kuni 20. 6. 24 a. (20352)

Neff, Heinrich, hobusepass, w. a. Alawere wallawal. nr. 317. (20363)

Neero, Otto Jaani p., isikutunnistus, w. a. Kehtna wallawal. ja sõjaw. wabast. tunn., w. a. Tall. tagawara polgu ülema poolt 30. 3. 20 a. nr. 10061. (20364)

Gruff, Jaan Peedu p., isikutunnistus, w. a. Laiksaare wallawal. 1. 5. 20 a. nr. 1041, hobusepass, w. a. Sauga wallawal. 10. 3. 21 a. nr. 145, ja laskeriista luba, w. a. Pärnu maak. pol. ülema poolt nr. 944, makswusega kuni 10. 4. 25 a. (20364)

Frolof, Feodor Iwani p., ajut. isikutunnistus nr. 123 ühes peatusloaga. (20364)

Golubew, Arseni Mihaili p., sõjaw. wabast. tunnustus, w. a. 3. diwiisi intendandi wal. 10. 7. 20 a. nr. 3864/11445. (20364)

Suwi, Aleksei Ignati p., isikutunnistus, w. a. Irboska wallawal. nr. 2767, ja sõjaw. wabast. tunnustus, w. a. Petseri maak. rahwawäe ülema poolt, ja hobusepass. (20364)

Russanow, Pawel, isikutunnistus, w. a. Senno wallawal. nr. 1648, ja sõjawäest wabast. tunn., w. a. 10. jalawäe rügemendi ülema poolt nr. 2858. (20364)

Gleser, Libe Meieri t., wälispass, w. a. Tall. Läti konsulaadist. (20017)

Lige, Amalie Ado t., isikut., w. a. Emmaste wallawal. ja turu müügi luba, w. a. Tall. linnawal. (20019)

Kutin, Iwan Sauli p., sw. wab. tunn., w. a. Sakala partisaanide polgu ül. 16. 9. 20 a. nr. 1308/15010. (20019)

Nikolai, Kristjan Madise p., isikut., nr. 14565 ja sw. wab. tunn. (20019)

Rüükel, Awdei Awdei p., isikut. nr. 12962, sw. wab. tunn. nr. 705 ja laskeriista kandmise luba. (20019)

Tönne, Arnold Mihkli p., isikut. nr. 13523 ja sw. wab. tunn. nr. 2927. (20019)

Madisson, Jaan Hansu p., hobusepass, w. a. Koonga wallawal. 13. 1. 21 a. nr. 462. (20019)

Mölderson, Aleksander, hobusepass nr. 319. (20019)

Karlson, Mihkel, hobusepass, w. a. Paatsalu wallawal. 26. 4. 22 a. nr. 648. (20019)

Hanschmidt, Mihkel Andrese p., isikut., w. a. Taali wallawal. 11. 12. 19 a. nr. 79, ja sw. wab. tunn., w. a. Pärnu mk. rhw. ül. 31. 1. 21 a. nr. 1850. (20019)

Tunnustatakse makswaks järgmised ülesleitud tunnistused:

Perens, Edwig Georgi t., isikut., w. a. Pärnu l. pol. ül. 19. 12. 19 a. nr. 6332. (18964)

Kaupmees, Willem, isikutunn. (17746)

Kaupmees, Marta, isikutunn. (17750)

Gorjunow, Jegor Iwani p., isikut., w. a. Peipsiäärse wallawal. 1. 3. 20 a. nr. 831. (18994)

Kitajew, Mihail, ajut. isikut., w. a. Tartu l. pol. ül. nr. 450. (18994)

Tunnustatakse makswusetuks järgmised isikutunnistused:

Altermann, Jaan. (5397)

Rüütli, Jaan. (5398)

Laos, Anna Jüri t., w. a. Tõstamaa wallawal. 3. 12. 20 a. nr. 728. (13999)

Tuuling, Aleksander Timofei p., w. a. Massu wallawal. 3. 2. 20 a. nr. 788. (15389)

Paju, Johann Jaani p., w. a. Kambja wallawal. 17. 12. 19 a. nr. 432. (17101)

Paju, Liisa Johani t., w. a. Kambja wallawal. 10. 4. 23 a. nr. 45. (17102)

Sell, Lisette Jaani t., w. a. Kambja wallawal. 5. 11. 20 a. nr. 399. (17103)

Wiira, Salme Johani t., w. a. Raadi wallawal. 16. 1. 20 a. nr. 682. (17104)

Timmušk, Jaan Peetri p., w. a. Krüidneri wallawal. 24. 2. 22 a. nr. 764. (17105)

Brinkfeldt, Kusta Karli p., w. a. Kastre-Wõnnu wallawal. 15. 2. 20 a. nr. 1028. (17106)

Nurs, Warwara Iwani t., w. a. Tartu l. pol. 3. isk. 28. 1. 21 a. nr. 12716. (17107)

Kripson, Leonhard Daweti p., w. a. Ahja wallawal. 1. 9. 20 a. nr. 650. (17108)

Oken, Herbert-Woldemar Karli p., w. a. Tartu l. pol. 2. isk. 2. 10. 22 a. nr. 19848. (17109)

Hersow, Eduard Jaani p., w. a. Rasina wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 296. (17111)

Ramm, Jenny Johani t., w. a. Ropka wallawal. 15. 2. 20 a. nr. 664. (17112)

Roots, Marie Mardi t., w. a. Luunja wallawal. 10. 1. 20 a. nr. 184. (17113)

Tihomirowa, Juuli Karli t., w. a. Luunja wallawal. 11. 1. 20 a. nr. 209. (17114)

Mukk, Karl Jüri p., w. a. Ropka wallawal. 23. 1. 20 a. nr. 149. (17115)

- Tamm, Pauline Jüri t., w. a. Tammiste wallawal. 29. 12. 19 a. nr. 252. (17116)
- Schults, Johann Jüri p., w. a. Ropka wallawal. 30. 7. 19 a. nr. 581. (17117)
- Weltmann, Weera Karli t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. (17366)
- Kalberg, Arnold Johani p., w. a. Pangodi wallawal. (17364)
- Kikkas, Alla Karli t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. (17365)
- Selli, Aleksander Mihkli p., w. a. Narwa l. pol. ül. poolt nr. 13219. (17365)
- Ehrlich, August Johani p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. (17367)
- Willemson, Lilli Gustawi t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. nr. 15764. (17368)
- Wiira, Aliide Mardi t., w. a. Tartu l. pol. 3. jsk. nr. 8273. (17369)
- Käkk, Arnold Tohveru p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. nr. 11426. (17370)
- Kaart, Anastasia Hermani t., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. nr. 9110. (17371)
- Melts, August, w. a. Harku wallawal. 2. 3. 20 a. nr. 948. (17649)
- Tui, Elwiine Karli t., w. a. Harku wallawal. 23. 2. 20 a. nr. 703. (17650)
- Pullerits, Albert Johani p., w. a. Tall. l. pol. 6. jsk. 30. 11. 21 a. nr. 9895 (17945)
- Ausmees, Marie Kaie t., w. a. Tall. l. pol. 2. jsk. 28. 2. 22 a. nr. 313. (17946)
- Kessel, Artur Jüri p., w. a. Tall. l. pol. 6. jsk. 27. 4. 20 a. nr. 6946. (17947)
- Konowalowa, Marie Iwani t., w. a. Petseri maak. pol. ül. 5. 4. 23 a. nr. 81. (17948)
- Braun, Johanna-Marie, w. a. Tall. l. pol. 6. jsk. 2. 1. 20 a. nr. 5677. (17949)
- Donner, August Mihkli p., w. a. Tall. l. pol. 6. jsk. 18. 7. 21 a. nr. 9459. (17950)
- Wentzer, Woldemar Aleksandri p., w. a. Tall. l. pol. 6. jsk. 31. 5. 23 a. nr. 579. (18851)
- Landesen, Weera Jaani t., w. a. Tall. l. pol. 3. jsk. 25. 6. 21 a. nr. 14199. (18852)
- Kinkar, Willem Mardi p., w. a. raudteede pol. ülemalt 21. 2. 20 a. nr. 8250. (18853)
- Liige, Sofie Jakobi t., w. a. Tall. l. pol. 6. jsk. 17. 12. 19 a. nr. 4264. (18854)
- Suharow, Julie Juhani p., w. a. Riisipere wallawal. 11. 9. 22 a. nr. 82. (17964)
- Ruts, Marie Mardi t. (18024)
- Lusikas, Karl, nr. 317. (18024)
- Kree, Jakob Jaani p., nr. 301. (18024)
- Süsllich, Mihkel Mihkli p., nr. 28. (18024)
- Urwan, Aleksander Jaani p., nr. 250. (18024)
- Toom, Eliise Madise t., w. a. Tall. l. pol. 2. jsk. 25. 4. 22 a. nr. 530. (18159)
- Nenn, Weera Aleksandri t., w. a. Laimjala wallawal. 13. 2. 20 a. nr. 46. (18161)
- Täht, Aleksander Antoni p., w. a. Laimjala wallawal. 2. 3. 21 a. nr. 71. (18162)
- Pee, Aleksander Georgi p., w. a. Uuemõisa wallawal. 11. 2. 20 a. nr. 131. (18163)
- Ewert, Feodor Johani p., w. a. Maasi wallawal. 1921 a. nr. 320. (18164)
- Peebsen, Ella, w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. nr. 5532. (18246)
- Pällemann, Alfred, w. a. Tall. l. pol. ül. nr. 13679. (18247)
- Maalt, Juulie, w. a. Lehtse wallawal. (18248)
- Maalt, Jakob, w. a. Lehtse wallawal. (18249)
- Kawalus, Anna, w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. (18250)
- Kiselowa, Nadeshda Grigori t., w. a. Irboska pol. jsk. ül. (19144)
- Bormann, Woldemar Jaani p., w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. 11. 6. 21 a. nr. 14013. (19251)
- Kukk, Tõnis, w. a. Masso wallawal. nr. 520. (19253)
- Weltmann, Karl, w. a. Tall. l. pol. ülemalt. (19254)
- Kwell, Woldemar, w. a. Narwa l. pol. ülemalt. (19255)
- Mutt, August, w. a. Tuhalaane wallawal. (19256)
- Johanson, Robert, w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. nr. 271. (19257)
- Bestsastnõi, Mihail, w. a. Lohusuu wallawal. nr. 975. (19258)
- Tomingas, Liisa, w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. nr. 15715. (19259)
- Pormann, Amilde, w. a. Tall. l. pol. ül. (19260)
- Rätsep, Alfred, w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. (19261)
- Suurkask, Marie, w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. (19262)
- Grünberg, Johanna, w. a. Wiljandi l. pol. jsk. nr. (19263)
- Kalla, August, w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. nr. 4240. (19264)
- Kress, Eugen, w. a. Tall. l. pol. 5. jsk. nr. 14336. (19265)
- Laaser, Heinrich, nr. 1065. (19266)
- Doring, Hugo, nr. 2044. (19267)
- Krewald, Rudolf, nr. 492. (19268)
- Ilbes, Harald. (19269)
- Näär, Else, nr. 9644. (19270)
- Nittim, Andres, nr. 152. (19271)
- Lokna, Aleksander, nr. 14809. (19272)
- Tuubal, Marie, nr. 44. (19273)
- Kükamees, Anna, nr. 2192. (19274)
- Pärtel, Johannes, nr. 12526. (19275)
- Pill, Ernst, nr. 13373. (19276)
- Mandel, Miina. (19277)
- Tombach, Emilie, nr. 896. (19278)
- Reinholm, Linda, w. a. Kõnnu wallawal. (19279)
- Bock, Herbert, nr. 15192. (19280)
- Treier, Leena Mardi t. (19281)
- Treiel, Jüri Jakobi p. (19282)
- Säkk, Marie Otto t. (19283)
- Siik, Liisa Jaani t., w. a. Leebiku wallawal. 8. 8. 22 a. nr. 362. (18758)
- Hansum, Therese Jüri t., w. a. Nehatu wallawal. 20. 2. 20 a. nr. 450. (18984)
- Kuusik, Jüri, w. a. Nabala wallawal. 23. 2. 20 a. nr. 145. (18985)
- Kuusik, Marie Jaani t., w. a. Nabala wallawal. 23. 2. 20 a. nr. 146. (18985)
- Kull, August, Tõnu p., w. a. Kuiwajõe wallawal. 27. 5. 20 a. nr. 1128. (18987)
- Raadus, August Jüri p., w. a. Rawila wallawal. 3. 1. 22 a. nr. 945. (18988)
- Sitron, Mihail Johannese p., w. a. Rawila wallawal. 21. 8. 20 a. nr. 689. (18989)
- Woorimees, Aleksander Anna p., w. a. Kodasu wallawal. 20. 12. 19 a. nr. 109. (18990)
- Münster, Aleksander Joosti p., w. a. Kõnnu wallawal. 14. 1. 20 a. nr. 523. (18992)
- Oraw, Helmi Jüri t., w. a. Peningi wallawal. 12. 8. 21 a. nr. 1509. (18993)
- Raud, Hans Jaani p., w. a. Raasiku wallawal. 2. 8. 20 a. nr. 641. (18996)
- Jendek, Joosep Antoni p., w. a. Kolga wallawal. 19. 12. 19 a. nr. 182. (18997)
- Lepp, Jüri Jüri p., w. a. Jõeletme wallawal. 5. 4. 20 a. nr. 1022. (18998)
- Reiner, Hans Hansu p., w. a. Olustwere wallawal. (19145)

- Litter, Salme Peetri t., w. a. Wiljandi maak. pol. jsk. (19146)
- Arak, Aleksander Mardi p., w. a. Tarwastu wallawal. (19147)
- Kurwits, Leena Jüri t., w. a. Suure-Kõpu wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 671. (19148)
- Palu, Willem, Willemi p., w. a. Wiljandi wallawal. (19149)
- Tellissar, Woldemar Mihkli p., w. a. Uue-Wõidu wallawal. (19150)
- Kuusik, Aleksander, nr. 3000. (19162)
- Maltsewa, Klawdia, nr. 327. (19167)
- Aug, Mart, nr. 343. (19168)
- Kirsch, Marie, nr. 422. (19169)
- Pöder, Kristjan, nr. 620. (19170)
- Waldmann, Helene Jaani t., w. a. Riisepere wallawal. 20. 9. 19 a. nr. 865. (19606)
- Jürisson, Florentine, nr. 1329. (19804)
- Wiikmann, Woldemar, nr. 82. (19805)
- Bökler, Jakob, nr. 20. (19806)
- Sederholm, Aleksander, nr. 1110. (19807)
- Laupa, Sinaida Augusti t., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. nr. 9824. (20022)
- Just, Marta Gustawi t., w. a. Tall. 1. pol. 5. jsk. 1919 a. nr. 5139. (20024)
- Bachmann, Marta Karli t., w. a. Keila wallawal. 30. 5. 22 a. nr. 2312 (20026)
- Jõgi, Peeter Jakobi p., w. a. Tall. 1. pol. 5. jsk. 16. 1. 20 a. nr. 7128. (20027)
- Janson, Arnold, Jaani p., w. a. Tall. 1. pol. 5. jsk. 27. 1. 22 a. nr. 16190. (20028)
- Kallas, Lydia Feodori t., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. 1921 a. (20029)
- Ruhno, Aleksander Jakobi p., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. (20030)
- Samblik, Johannes Johani p., w. a. Paide 1. pol. jsk. 16. 9. 20 a. (20031)
- Tärsberg, Alfred Jaani p., w. a. Wõhmuta wallawal. nr. 908. (20032)
- Borkwel, Kai Hansu t., w. a. Tall. 1. pol. 5. jsk. (20034)
- Weber, Rudolf Priidiku p., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. nr. 18222. (20035)
- Steinberg, Julie Mihkli t., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. (20036)
- Mathiesen, Aleksander Pauli p., w. a. Tall. 1. pol. 6. jsk. 21. 12. 21 a. nr. 9980. (20037)
- Appel, Marie Hansu t., w. a. Tall. 1. pol. ül. (20038)
- Pritsu, Hans Hansu p., w. a. Tall. 1. pol. 1. jsk. 1921 a. (20039)
- Aser, Liine Andrese t., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. (20041)
- Ritsõ, Ewald Johannese p., w. a. Tartu 1. pol. 2. jsk. 6. 12. 19 a. nr. 4107. (20044)
- Woormann, Woldemar, w. a. piiriwalwe walitsuse poolt 17. 4. 23 a. nr. 800/857. (20045)
- Peterson, Juuli Jaani t., w. a. Abja wallawal. 23. 9. 20 a. nr. 453. (20046)
- Purin, Juuli Jaani t. (20047)
- Käsper (Allikas), Alwiine Mardi t. (20048)
- Reiwart, Jaan Jakobi p., w. a. Pada wallawal. (20154)
- Mühlmann, August Juhani p., w. a. Kohila wallawal. 11. 4. 21 a. nr. 2339. (20251)
- Kleemann, Hans Johani p., w. a. Kehtna wallawal. 21. 4. 22 a. nr. 39. (20252)
- Tärne, Aleksander Jaani p., w. a. Triigi wallawal. 21. 1. 20 a. nr. 735. (20253)
- Wentsel, Gustaw Gustawi p., w. a. Triigi wallawal. 21. 1. 20 a. nr. 724. (20254)
- Nurk, Ann Matsi t., w. a. Kehtna wallawal. 28. 2. 20 a. nr. 164. (20255)
- Laurimann, Marie Jaani t., w. a. Rapla wallawal. 22. 2. 20 a. nr. 1065. (20256)
- Lustig, Ann Hansu t., w. a. Järwakandi wallawal. 15. 12. 19 a. nr. 99. (20258)
- Lustig, Jaan Jaani p., w. a. Järwakandi wallawal. 15. 12. 19 a. nr. 73. (20259)
- Kaal, Eduard Jaani p., w. a. Kohila wallawal. 25. 10. 20 a. nr. 2198. (20260)
- Kaarik, August Aleksandri p., w. a. Harku wallawal. 23. 2. 20 a. nr. 693. (20301)
- Treimann, Heinrich Otto p., w. a. Harku wallawal. 26. 2. 20 a. nr. 759. (20302)
- Ersis, Juuli Ado t., w. a. Tall. 1. pol. 3. jsk. (20351)
- Welpler, Jaan Magnuse p. (20353)
- Nicolai, Pauline Peetri t. (20354)
- Luus, Alma Anna t., w. a. Wiljandi 1. pol. jsk. 10. 12. 19 a. nr. 2893. (20356)
- Mikor, Anna Toomase t., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. 1919 a. (20358)
- Lindemann, Liisa Miina t., w. a. Tall. 1. pol. 5. jsk. 1922 a. (20359)
- Warbola, Karl Tõnise p., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. 17. 1. 20 a. nr. 8263. (20360)
- Brenner, Adam-Emil Karli p., w. a. Tall. 1. pol. ül. 1919 a. (20361)
- Liiwan, Nikolai Karoline p., w. a. Tall. 1. pol. 5. jsk. 1919 a. (20362)
- Merjama, Oskar Madise p., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. 14. 1. 20 a. nr. 8012. (20365)
- Kapper, Kai Juhani t., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. 1922 a. (20366)
- Jermakow, Emilie Tõnise t., w. a. Tall. 1. pol. 3. jsk. 28. 4. 20 a. (20367)
- Arhipow, Feodor Wassili p., w. a. Tall. 1. pol. 4. jsk. (20368)
- Karask, Marie Konstantini t., Nõmme pol. jsk. 1922 a. (20369)
- Egorow, Nikolai Osipi p., w. a. Narooa-Jõe-suu pol. jsk. 9. 6. 21 a. nr. 314. (20370)
- Mägi, Klaara Juhani t., w. a. Waiwara wallawal. (20371)
- Gerberson, Marie Tõnise t., w. a. Tori wallawal. 16. 12. 19 a. nr. 144. (20375)
- Madisson, Jaan, w. a. Tori wallawal. 31. 1. 20 a. nr. 424. (20389)
- Kokk, Martin Jüri p. (20390)
- Grenstein, Ado Mardi p., w. a. Laiksaare wallawal. 28. 6. 20 a. nr. 73. (20390)
- Gruft, Aleksander Hendriku p., w. a. Laiksaare wallawal. 14. 6. 20 a. nr. 65. (20390)
- Leinasaar, Juhan Matsi p., w. a. Laiksaare wallawal. 16. 12. 19 a. nr. 532. (20390)
- Teras, Gustaw Juhani p., w. a. Laiksaare wallawal. 30. 10. 22 a. nr. 51. (20390)
- Mardik, Andres Peedi p., w. a. Laiksaare wallawal. 27. 11. 19 a. nr. 70. (20390)
- Kruusmann, Aleksander Liisa p., nr. 270. (20390)
- Sang, Johann Jaagu p., nr. 9822. (20390)
- Ertel, Aliide Johani t., nr. 3685. (20390)
- Kurras, Roland Karli p., nr. 12944. (20390)
- Leilow, Karl Madise p., nr. 4575. (20390)
- Goidow, Leonti Nili p., w. a. Wasknarwa wallawal. 5. 12. 19 a. nr. 254. (20390)
- Golubew, Arseni Mihaili p., w. a. Wasknarwa wallawal. 28. 7. 23 a. nr. 290. (20390)
- Stokk, Jaan Jaagu p., nr. 658. (20390)
- Pass, Woldemar Reinu p., nr. 5242. (20390)
- Kruglik, Aleksander Wikenti p., nr. 11296. (20390)
- Kukkeus, Hans Hindreku p., nr. 28. (20390)
- Gorjuschin, Jakob Semjoni p., nr. 579. (20390)
- Meshin, Martin Peetri p., w. a. Laanemetsa wallawal. 23. 3. 20 a. nr. 708. (20390)
- Juks, Julius Matto p., w. a. Karula wallawal. 1. 9. 20 a. nr. 1295. (20390)

Lõhmus, Frits Jaani p., w. a. Tõlliste wallawal. 9. 1. 20 a. nr. 21.
 Jordan, Leena Nigula t., w. a. Jõhwi wallawal.
 Denisow, Aleksander, w. a. Petseri maak. pol. 1. jsk. nr. 64.
 Iis, Juuli Anette t., w. a. Piirsalu wallawal. 20. 4. 20 a. nr. 254.
 Schmidt, Argust Jaani p., w. a. Tartu I. pol. 3. jsk. 28. 1. 22 a. nr. 13861.
 Ehrenbusch, Kari Jüri p., w. a. Tartu I. pol. 3. jsk. 12. 12. 19 a. nr. 3927.
 Annok, Ida Mardi t., w. a. Tartu I. pol. 3. jsk. 1. 7. 21 a. nr. 13211.
 Kasol, Marie Gustawi t., w. a. Tartu I. pol. 3. jsk. 4. 12. 19 a. nr. 2322.
 Mühlerberg, Hilda Willemi t., w. a. Tartu I. pol. 2. jsk.
 Prass, Adele Gustawi t., w. a. Haaslawa wallawal. 21. 12. 19 a. nr. 521.
 Kõõbi, Oskar Peetri p., w. a. Haaslawa wallawal. 11. 6. 22 a. nr. 998.
 Rusin, Aleksei Nikolai p., w. a. Petseri wallawal. nr. 128/12.
 Basseinow, Wassili Iwani p., w. a. Petseri wallawal. nr. 153/45.
 Prorehow, Iwan Gawrili p., w. a. Panikowitshi wallawal. nr. 2776.
 Siilbaum, Johanna Jaani t., w. a. Orawa wallawal. nr. 331.
 Pliistikin, Juuli Jaani t., w. a. Jõhwi wallawal.
 Unstalo, Anton Mihkli p., w. a. Jõhwi wallawal.
 Aleksejew, Nikifor Aleksei p.
 Mäitse, Karl Jaani p., w. a. Pada wallawal. nr. 18.
 Iliin, Aleksei Ilja p., w. a. Narwa I. pol. ül. nr. 35.
 Arsenjew, Aleksei, nr. 3801.
 Arsenjew, Wasilissa, nr. 5262.
 Abakowa, Olga Semjoni t., w. a. Iisaku wallawal.
 Kashaan, Julius Juhani p., w. a. Küti wallawal. nr. 166.
 Lepp, Arnold Juhani p., w. a. Küti wallawal. 22. 5. 20 a. nr. 485.
 Palin, Mai Jakobi t., w. a. Tartu I. pol. 1. jsk. 16. 12. 19 a. nr. 5001.
 Murd-Murrut, Blandine Augusti t., w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 18. 12. 19 a. nr. 4679.
 Luts, Margarethe Johannese t., w. a. Tartu I. pol. 1. jsk. 4. 11. 21 a. nr. 11180.
 Parmakow, Marie Widriku t., w. a. Tartu I. pol. 1. jsk. 3. 12. 19 a. nr. 3131.

Teadaanne.

Tartu maakonna politsei I jaoskonna ülem annab teada, et 25. märtsil 1924. a. kell 10 hommiku müüakse Kawastu wallamaja juures **enampakkumise** teel August ja Mihkel Komussaare päralt olew warandus, ja nimelt: punane lehm, 3 a. wana, nimi „Kulles“, — hinnatud 6000 marga peale, nendelt mitmesuguste maksude sissenõudmiseks.

Müüdawaid asju võib näha oksjoni päewal müügi kohal. Pakkumine algab hinnatud summast,

Tartus, 10. märtsil 1924. a. nr. 5040 II, 7193 II, 539 II, 540 II, 7194 II, 7446 II, 7476 II ja 669 II.

Jaoskonna ülem: Haugas.

Teadaanne.

Wiru maakonna politsei Kadrina jaosk. ülem annab teada, et 26. märtsil 1924. a. kell 10 hommiku müüakse Aaspere wallas Walgejõel Paul Tombach'i warandusenampakkumise teel, mis koos seisab 1 orelist, 1 klawerist, 1 õmblusmasinast, 1 pikk laud, wankrist 1 ühehobuse wedruwankrist ja 1 kahehobuse tööwankrist, hinnatud 30.000 marga peale, tööstusmaksu sissenõudmiseks.

Müüdawaid asju võib näha oksjoni päewal sealsamas. Pakkumine algab hinnatud hinnast. Undlas, 4. märtsil 1924 a. nr. 05084.

Wiru maakonna politsei.

Kadrina jaoskonna ülem Abner.

Kuulutus.

28. märtsil s. a. kell 12 päewa müüakse Kaelaste wallamaja juures **enampakkumise** teel Karl Brandt'i päralt olew hobune liikumata waranduse ja tulumaksu wõlgade tasuks.

Hobune on hinnatud 15.000 marga peale ja on oksjoni päewal oksjoni kohal näha.

Pakkumine algab hinnatud hinnast.

Pärnus, 11. märtsil 1924. a. nr. 05795.

Pärnu maakonna politsei

III jaosk. ülema k. t. H. Wäljaots.

Kuulutus.

Tartu maakonna politsei 3 jaoskonna ülem kuulutab sellega, et 25. märtsil 1924. a. kell 12 saab Elwa alewis politsei jaoskonna kantselei juures Oswald Blankeni päralt olew waskkatel, mis 4000 marga peale hinnatud, **enampakkumise** teel otsekohe maksetawa raha eest müüdüd 1923. a. puhtakasumaksu tasuks.

Müüdaw warandus on oksjoni päewal sealsamas näha.

Elwas, 10. märtsil 1924. a. nr. 463 II.

Tartu maakonna politsei

23620

3 jaoskonna ülem Sarap.

Kuulutus.

Tartu maakonna politsei 3 jaoskonna ülem kuulutab sellega, et 25. märtsil 1924. a. kell 12 müüakse Elwa alewis jaoskonna kantselei juures August Jantsuse päralt olew mähahobune, 3000 marga peale hinnatud, **enampakkumise** teel otsekohe maksetawa raha eest 1923. a. puhtakasu ja tulumaksude tasuks.

Müüdaw warandus on oksjoni päewal sealsamas näha.

Elwas, 10. märtsil 1924. a. nr. 460 II. ja 643 II.

Tartu maakonna politsei

23619

3 jaoskonna ülem Sarap.